

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

Hoàng Minh Hiền

**NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP
GIẢM NGHÈO BỀN VỮNG TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN BA BÈ, TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế

Mã số: 60 – 34 – 01

Thái Nguyên, năm 2011

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

Hoàng Minh Hiền

**NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP
GIẢM NGHÈO BỀN VỮNG TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN BA BỂ, TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế

Mã số: 60 – 34 – 01

Người hướng dẫn khoa học: TS. Bùi Đình Hòa

Thái Nguyên, năm 2011

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Mọi số liệu sử dụng trong luận văn này đều được trích dẫn. Các số liệu sơ cấp là kết quả điều tra, đánh giá của tôi và chưa được sử dụng trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào khác. Tôi cũng xin cam đoan mọi sự giúp đỡ đều đã được cảm ơn.

Thái Nguyên, ngày 26 tháng 10 năm 2011

Tác giả Luận văn

Hoàng Minh Hiền

LỜI CẢM ƠN

Luận văn được hoàn thành là kết quả quá trình học tập, nghiên cứu và tích lũy kinh nghiệm của tác giả. Bên cạnh đó còn có sự giúp đỡ và tạo điều kiện của các tập thể, cá nhân để tôi hoàn thành luận văn này.

Trước hết, tôi xin trân thành cảm ơn đối với các thầy, cô khoa Sau Đại học và lãnh đạo trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh – Đại học Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất để tôi hoàn thành luận văn này.

Để có được kết quả này, tôi vô cùng biết ơn và bày tỏ lòng kính trọng sâu sắc đến TS. Bùi Đình Hòa, người đã nhiệt tình hướng dẫn và giúp đỡ tôi làm đề tài.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của cán bộ, lãnh đạo và người dân các xã Yên Dương, Khang Ninh, Nam Mẫu; cán bộ, lãnh đạo huyện Ba Bể, Cục Thống kê, sở Lao động – TBXH, Văn phòng Tỉnh ủy Bắc Kạn đã tạo điều kiện rất thuận lợi cho tôi thu thập số liệu, nghiên cứu địa bàn.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn tới các thành viên và người thân trong gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã tạo điều kiện cả về vật chất lẫn tinh thần để tôi hoàn thành khóa học cũng như luận văn này.

Thái Nguyên, ngày 26 tháng 10 năm 2011

Tác giả Luận văn

Hoàng Minh Hiền

MỤC LỤC

Nội dung	Trang
Phần mở đầu	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	3
4. Đóng góp mới của Luận văn	4
5. Kết cấu luận văn	4
Chương 1: Cơ sở khoa học và phương pháp nghiên cứu	5
1.1. Cơ sở khoa học của đề tài	5
1.1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	5
1.1.2. Cơ sở thực tiễn của đề tài	14
1.2. Phương pháp nghiên cứu	42
1.2.1. Câu hỏi nghiên cứu	42
1.2.2. Các phương pháp nghiên cứu	42
1.2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	46
Chương 2: Thực trạng đói nghèo của huyện Ba Bể	48
2.1. Đặc điểm tự nhiên, điều kiện kinh tế - xã hội của huyện Ba Bể	48
2.1.1. Đặc điểm tự nhiên của huyện	48
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội của huyện	51
2.1.3. Những thuận lợi và khó khăn của huyện	53
2.1.4. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội của huyện năm 2010	54
2.2. Thực trạng đói nghèo của huyện Ba Bể	60

2.2.1. Kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về giảm nghèo giai đoạn 2006 – 2010	60
2.2.2. Thực trạng đói nghèo của nhóm hộ nghiên cứu năm 2010	66
2.2.3. Đánh giá ảnh hưởng của các nhân tố tới thu nhập của hộ bằng hàm sản xuất Cobb - Douglas	83
Chương 3: Giải pháp giảm nghèo bền vững giai đoạn 2011 – 2015 ở huyện Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn	89
3.1. Quan điểm và mục tiêu của Đảng và Nhà nước về xóa đói, giảm nghèo	89
3.1.1. Quan điểm về xóa đói, giảm nghèo	89
3.1.2. Mục tiêu xóa đói, giảm nghèo	90
3.2. Mục tiêu Chương trình giảm nghèo tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2010 - 2015	92
3.3. Định hướng phát triển kinh tế - xã hội huyện Ba Bể giai đoạn 2010 - 2015	92
3.3.1. Định hướng phát triển kinh tế - xã hội	92
3.3.2. Những chỉ tiêu cụ thể	93
3.4. Giải pháp giảm nghèo bền vững của huyện Ba Bể	94
3.4.1. Những giải pháp về kinh tế	95
3.4.2. Những giải pháp về tổ chức thực hiện	99
Kết luận và kiến nghị	100
Tài liệu tham khảo	102
Phụ lục	105

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

TT	Nội dung	Ký hiệu, viết tắt
01	Tổ chức hợp tác và phát triển kinh tế	OECD
02	Ủy ban Kinh tế và xã hội của Liên hợp quốc về Châu Á và Thái Bình Dương	ESCAP
03	Chỉ số phát triển con người	HDI
04	Ngân hàng Thế giới – World bank	WB
05	Chương trình phát triển của Liên hợp quốc	UNDP
06	Cơ quan phát triển quốc tế Thụy Điển	SIDA
07	Đồng Đô la Mỹ	USD
08	Hàm sản xuất Coob – Douglas	CD
09	Tổng cục Thống kê	TCTK
10	Xóa đói, giảm nghèo	XĐGN

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng biểu	Trang
Bảng 1.1. Chuẩn nghèo quốc gia qua các giai đoạn	12
Bảng 1.2. Chuẩn nghèo quốc gia được cập nhật theo biến động giá	12
Bảng 1.3. Chuẩn nghèo của Tổng cục Thống kê và Ngân hàng Thế giới qua các giai đoạn	13
Bảng 1.4. Tỷ lệ hộ nghèo theo chuẩn quốc gia giai đoạn 2006 – 2008	22
Bảng 1.5. Tỷ lệ hộ nghèo theo tiêu chuẩn của NHTG và TCTK	23
Bảng 1.6 Thu nhập và chi tiêu trung bình hàng tháng của nhóm nghèo nhất và nhóm giàu nhất năm 2008	25
Bảng 2.7. Nhân khẩu và lao động của huyện Ba Bể năm 2010	51
Bảng 2.8. Tình hình sản xuất lương thực của huyện	55
Bảng 2.9. Tình hình chăn nuôi của huyện	56
Bảng 2.10. Cơ cấu kinh tế của huyện (2008 - 2010)	59
Bảng 2.11. Thực trạng đói nghèo của huyện Ba Bể giai đoạn 2006 - 2010	64
Bảng 2.12. Thông tin chung của chủ hộ năm 2010	66
Bảng 2.13. Tình hình dân tộc của hộ năm 2010	67
Bảng 2.14. Tình hình đất đai của hộ năm 2010	68
Bảng 2.15. Trang bị tài sản phục vụ đời sống năm 2010	69
Bảng 2.16. Tài sản phục vụ sản xuất của hộ năm 2010	71
Bảng 2.17. Vốn của hộ năm 2010	72
Bảng 2.18. Thu từ ngành nông nghiệp năm 2010	73
Bảng 2.19. Chi phí ngành nông nghiệp năm 2010	75
Bảng 2.20. Tình hình sản xuất ngành lâm nghiệp năm 2010	76
Bảng 2.21. Thu, chi hoạt động dịch vụ năm 2010	78
Bảng 2.22. Kết quả và hiệu quả sản xuất của hộ năm 2010	79

Bảng 2.23. Nguồn thu và cơ cấu nguồn thu	80
Bảng 2.24. Chi tiêu và cơ cấu chi tiêu của hộ	82
Bảng 2.25. Kết quả hàm sản xuất Cobb – Douglas	84

DANH MỤC ĐỒ THỊ

Đồ thị 2.1. Tỷ lệ hộ nghèo huyện Ba Bê và tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2006
– 2010 – Trang 63